

Benny Engelbrechts tale ved de danske årsmøder i Sydslesvig

Taler

Benny Engelbrecht
Medlem af Socialdemokratiet

Dato

24. maj 2025

Sted

Flensborg by

- 1 Tak for ordet og tak for at give mig den ære, at skulle holde festtalen her på dagen, hvor vi kan markere, at årsmøde nummer 100 afholdes her i Sydslesvig. Det er med andre ord ikke et 100 års jubilæum, men årsmøde nummer 100.
- 5 Dermed føler jeg mig jo også lidt som Jørgen Varnæs i Matador, der skulle holde talen til Tante Møges 100 års fødselsdag.

Eller hvor gammel det nu var hun blev. Og ja, jeg ved godt at i Matador var eksemplet modsat.

10

For årsmøderne er jo ældre end 100 år. Der har været pauser undervejs.

15

I dag er der nemlig en ting der er helt sikkert. Det er ikke hvor mange lys der er i kagen, men at der er kage, der er det vigtige. Man kan nemlig ikke sige årsmøder, uden at sige kaffe og kage.

20

Når man nu har bedt mig om at holde denne tale tænker jeg, at mange forventer en historisk nøjagtig gennemgang af samtlige årsmøder og deres højdepunkter. Kagen har jeg allerede nævnt. Jeg håber derfor at I sidder godt og at kaffen er stærk, for det er jo nærmest statsgaranti for, at I er nødt til at tage jer en lille lur undervejs i min gennemgang.

Kan I huske 1926 mine damer og herrer? Nå, dog ikke?

25

Så skal vi ikke bare aftale, at jeg ikke forsøger en længere kronologisk udredning?

I stedet for at holde talen om de forgangne 100 års årsmøder, vil jeg i stedet holde talen om de kommende 100 års årsmøder.

30

Da formanden for grænseforeningen Mirco Reimer-Elster for to uger siden bød velkommen til foreningens årlige sendemandsmøde i Svendborg, bød han velkommen tilbage til Svendborg. Sidst foreningen holdt deres sendemandsmøde i byen var i 1930.

35

Måden han sagde det på, fik det til at lyde som om enkelte af de deltagende var så livserfarne at de kunne huske de 95 år tilbage. Men det var næppe hans hensigt.

40

Det er dog ikke fordi det er nødvendigt at kunne huske langt tilbage for at deltage her til de danske årsmøder. For der er statsgaranti for, at mange af de ting der siges og gøres, er de samme som sidste år. Og forrige år. Og året før det.

45

Og hvis ingen har nået at sige det endnu, så skal vi huske at citere daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen der for bare 26 år siden, redefinerede forholdet mellem Danmark og mindretallet med ordene: Så længe I holder fast i os, holder vi fast i jer.

50

Det var da også bemærkelsesværdigt, at selv Flensborg Avis, på lederplan, har gjort sig munter over, at den bebudede nyskabelse til årsmøderne 2025, tilsyneladende består i - at alt er lige som det plejer at være.

55

Den meget hurtige reaktion fra SSF om, at man ikke skal skue hunden på hårene, når årsmøderne ikke engang var afholdt endnu, i et debatindlæg i Flensborg Avis, var vel ret forudsigelige.

Og for de der skulle være her første gang.

60

Jeg ser lige ud over flokken her i salen - ah, I der er nye er godt nok i mindretal. Nå, men til dig der er her for første gang:

65

Nu siger jeg ganske vist Flensborg Avis, men i virkeligheden kunne jeg jo nøjes med bare at sige "avisEN". I ental. Det er som i min barndom, hvor der kun var en TV kanal. Det var ikke bare din radio - det var hele Danmarks Radio.

Jeg synes det var modigt af avisEN at begynde en debat, om man, måske, eventuelt, så frem og i fald, kan afholde årsmøderne på en anden måde.

70 Måske endda afholde dem på en måde hvor også nye generationer synes at det er både relevant og spændende?

Det kunne måske være årsmøder hvor "højdepunktet" (bemærk hvordan jeg markerer det med anførselstegn), ikke er de politiske talere, men noget
75 mindretallets unge synes er relevant?

Misforstå mig ikke. Som politiker synes jeg at det er dejligt, at blive inviteret og bringe en hilsen, men lad os bare være ærlige, det er sgu nok ikke vores star quality der tiltrækker masserne.

80

Derfor er det nok en rigtig god ide, som Flensborg Avis så dristigt foreslog, at lade de unge få større indflydelse på årsmødernes indhold. Jeg skal love, at vi politikere nok fortsat skal komme, også selvom vores rolle kan ende med at blive en anden - og måske lidt mindre kedelig for deltagerne - end den er i dag.

85

Og her er I naturligvis velkomne til at komme med jeres egne vittige bemærkninger om, at en politiker, i en kedelig og allerede for lang tale, forsøger at gøre sig munter over, at politikere holder lange og kedelige taler.

90 Vi står midt i et historisk vadested.

Eller rettere I er midt i et historisk vadested.

Ikke mindst fordi tiden byder på markante generationsskifter overalt i
95 mindretallet. Den nye generation tager over mange steder. Hos SDU er man nærmest sprunget en hel generation over.

Derfor vil jeg også komme med en klar tilkendegivelse i dag. Jeg vil gerne sige tak. Tak for 100 spændende somre, med store traditioner for de danske
100 årsmøder i Sydslesvig. For helt utrolig meget kaffe og kage.

Det har smagt fremragende.

Det har været en tryk havn for mange, at kunne komme til fejring af
105 danskheden i vante rammer og hvor det mest spændende har været om vejret holdt, så vi ikke blev våde til friluftsmøderne.

110 Ja, noget af det mest nyskabende i år har da været debatten om vejruddsigten nu ville betyde, at vi skal rykke indendørs i morgen!

115 Men jeg vil også gerne opfordre til, at man næste år virkelig tænker nyt. Og her tænker jeg ikke bare på vejret. Jeg skal ikke komme med en opskrift her, men blot minde om, at udvikling helst skal komme nedefra - i modsætningen til regnen.

Jeg er nemlig sikker på, at der er mange der har gode bud på hvordan man kan gøre tingene anderledes - hvis man ellers bare tør lytte. Og hvis I tør give plads.

120 I virkeligheden bør debatten om fremtidens årsmøder være et udviklingsarbejde på tværs af generationer. På tværs af tradition og fornyelse og ikke mindst, helst og nogle elementer hverken jeg eller I der er til stede her i dag, kan forudsige. Det ville være smukt, at turde at sætte en af de mest traditionsrige begivenheder i mindretallets årshjul frit og gøre dem mere uforudsigelige. Lade det udvikle sig
125 til noget andet end det er i dag.

Ikke nødvendigvis fordi det skal være anderledes for at være bedre, men fordi det nogen gange gør det tingene bedre, at gøre dem anderledes.

130 For en del år siden, inden jeg blev aktiv politiker, havde jeg den store ære at blive en del af en af Sønderjyllands allerstørste traditioner. Ringriderfesten i Sønderborg. Der kan man tale om lange traditioner. Siden 1888 er Nordeuropas største rytter fest blevet afholdt i Sønderborg og i rigtig mange år gjorde man lige præcis det samme som året før - og som årtiet før - og som århundredet før.

135 Lige indtil man udfordrede sig selv og gav mange unge kræfter frit løb for nytænkning. Jeg var en af de unge kræfter og jeg skal ikke tage hele æren, for det var en gruppeindsats. Men jeg er stolt af, at have været en del af den forandringsproces.

140 Det er engang blevet sagt, at hvis man ikke udvikler, så afvikler man. Det ville være forkert at sige, at de danske årsmøder afvikler sig selv til næste år, hvis man ikke nytænker.

145 Men hvad nu hvis vi laver den antagelse, at man ikke prøver noget nyt, men bare

fortsætter som man altid har gjort. Hvordan vil det så se ud om ti år? Jo, måske findes årsmøderne så også til den tid, men måske ikke med den samme opbakning, hvis man ikke fornyer sig.

150

Hvad med om en generation? Er det så tilstrækkeligt med et optog gennem byen og en tale fra en dansk politiker? Jeg tror det ikke.

Eller hvad med om 50 eller 100 år?

155

For at sige det ligeud: Jeg tror ikke på, at årsmøderne overhovedet eksisterer i den tidshorisont, hvis man ikke bruger tid på udviklingsarbejdet.

Årsmødesloganet for i år er “mindretallet længe leve”. Ligesom der i de Varnæske stuer blev råbt længe leve, for Tante Møge, i TV-serien Matador.

160

Som bekendt døde Tante Møge i åben modstand mod besættelsesmagten. Så dramatisk forestiller jeg mig ikke at årsmøderne går bort. Tværtimod er den bedste kur mod risikoen for at visne bort i glemslen netop at gå i brechen for sin sag. Ellers kan årsmøderne jo risikere at ende som Damernes Magasin.

165

Men inden vi ender i sortsyn, så vil jeg bede jer om at rejse jer og sammen med mig - i årsmøde sloganet ånd - udråbe et trefoldigt “mindretallet længe leve” - hurra. Hurra. Hurra. Hurra.

170

Tak for ordet!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

175

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Politisk tale, Socialdemokratiet

180

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/benny-engelbrechts-tale-ved-de-danske-arsmoder-i-sydslesvig2025>